

USNESENÍ

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Martina Láníčka ve věci

navrhovatele: **M. R.**

za účasti:

- 1) **Městský úřad Nový Jičín**
sídlem Masarykovo nám.1, 741 01 Nový Jičín
- 2) **Občanská demokratická strana**
jednající volebním zmocněncem V. G.
- 3) **Komunistická strana Čech a Moravy**
jednající volebním zmocněncem RSDr. K.K.
- 4) **Svoboda a přímá demokracie-Tomio Okamura (SPD)**
jednající volebním zmocněncem Mgr. L. V.
- 5) **Česká strana sociálně demokratická**
jednající volební zmocněnkyní R. H.
- 6) **Křesťanská a demokratická strana-Československá strana lidová**
jednající volební zmocněnkyní Mgr. T. A.
- 7) **ANO 2011**
jednající volebním zmocněncem Ing. Z.C.
- 8) **Piráti s podporou Svobodných**
jednající volební zmocněnkyní I. F.
- 9) **STRANA ZELENÝCH s podporou TOP 09, SNK-ED a STAN**
jednající volební zmocněnkyní M. M.

o návrhu na neplatnost voleb do Zastupitelstva města Nový Jičín, konaných ve dnech 5. – 6. října 2018

takto:

I. Návrh se **zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Navrhovatel se podaným návrhem domáhá neplatnosti voleb do Zastupitelstva města Nový Jičín, konaných ve dnech 5. – 6. 10. 2018.
2. V návrhu uvedl, že ve volební kampani došlo k protiprávnímu jednání s úmyslem ovlivnit volební výsledek, a to nepravdivou dehonestací jména a znepopulárněním konkrétních kandidátů i politické strany, za níž navrhovatel kandiduje. V pondělí 1.10.2018 našel ve své poštovní schránce leták nazvaný „Lidé nezapomeňte“, v němž byly prostřednictvím lží a

Shodu s prvopisem potvrzuje

překroucených polopравd dehonestovány kroky i úspěchy stávajícího vedení města. To způsobilo vlnu masivní nedůvěry k nařčenému kandidujícímu týmu, znepopulárněným kandidátům i nechuť voličů účastnit se samotných voleb v Novém Jičíně.

3. Krajský soud předně zdůrazňuje, že soudy rozhodující ve věcech volebních dovodily, že pro procesní úpravu volebního soudnictví a postup v takovém řízení platí vyvratitelná domněnka, že volební výsledek odpovídá vůli voličů. Předložit přesvědčivé důkazy k jejímu vyvrácení je přitom povinností toho, kdo volební pochybení namítá (viz nálezy Ústavního soudu ČR ze dne 10. 2. 2015, sp. zn. III. ÚS 3673/14). V nálezu ze dne 29. 1. 2007 sp. zn. IV. ÚS 787/06 Ústavní soud uzavřel, že možnost příčinné souvislosti mezi volební vadou a složením zastupitelského sboru je třeba v řízení řádně prokázat; volební soud se nemůže zabývat důvodností pouhých domněnek, nepodložených žádnými konkrétními skutečnostmi.
4. Navrhovatel specifikoval volební vadu tak, že k ovlivnění voleb mělo dojít v důsledku volební kampaně – prostřednictvím dehonestujícího letáku, který přiložil k návrhu.
5. Ustálená právní praxe (srov. např. nálezy Ústavního soudu ČR ze dne 12. 12. 2006 sp. zn. I. ÚS 768/06) neměnně trvá na tom, že volební soudnictví je založeno na ochraně mandátu a porušení zákona musí být nutně pro úspěšnost volebního návrhu zjištěno a prokázáno. Avšak ani pak nelze dovozovat, že by každé porušení zákona muselo nutně vést k tak závažným důsledkům jako je nezvolení voleného zastupitelského orgánu. Je proto třeba zkoumat, do jaké míry mělo (mohlo mít) porušení zákona vliv na výsledek hlasování – rozhodnutí o zvolení konkrétních kandidátů. Přitom je třeba mít na paměti, že intenzita uvedené nezákonnosti musí v konkrétním případě dosahovat takového stupně, že je možno se důvodně domnívat, že pokud by k takovému jednání nedošlo, bylo by rozložení mandátu v zastupitelském sboru jiné (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 7. 2004 č. j. Vol 6/2004-12).
6. Ústavní soud v této souvislosti dospěl v již shora zmiňovaném nálezu ze dne 10. 12. 2015, sp. zn. III. ÚS 3673/14, že *„Žádný soudní zásah nesmí ohrozit svobodné vyjádření názorů lidu při volbě svých zástupců a musí odrážet, resp. nemařit snahu o zachování integrity a účinnosti volební procedury, zaměřené na zjištění vůle lidu prostřednictvím všeobecných voleb. Následné zpochybňování výsledků voleb bez prokázání závažných volebních vad brozí podrýváním demokratické legitimacy zvolených zastupitelských orgánů a aktů, které přijímají. Byla-li vůle lidu svobodně a demokraticky vyjádřena, žádné následující zásahy nemohou tento výběr zpochybnit, s výjimkou existence přesvědčivých důvodů v zájmu demokratického pořádku. S výjimkou nejzávažnějších pochybení ve volební proceduře musí státní moc, reprezentovaná volebními soudy, zachovávat zdrženlivost ve své ingerenci a vyvarovat se aktivismu. Rozhodnutí voličů jako suveréna může soudní moc změnit jen ve výjimečných případech, jestliže vady volebního procesu způsobily nebo prokazatelně mohly způsobit, že by voliči rozhodli jinak a že by byl zvolen jiný kandidát.“*
7. Z letáku „Lidé nezapomeňte“ soud zjistil, že jeho 3 strany obsahují výčet různých akcí, uskutečněných v Novém Jičíně (např. „finanční průšvihy“ – Baby a senior taxi, „nesmysly“ – Lesopark Skalky) a na poslední 4. straně („Osobnosti“) se lze dočíst o 4 kandidátech za ČSSD a 1 za Zelené, vždy s konkretizací toho, co se na nich autorům nelíbí. Z ČSSD to byli: 1) současný starosta – ostuda v televizi, kdy se v roce 2016 snažil přesvědčit voliče, že by byl vhodným senátorem, 2) současný neuvolněný místostarosta – finanční odměny, 3) navrhovatel – chtěl, aby město odkoupilo a obnovilo bývalou diskotéku Koruna – je totiž

Shodu s prvopisem potvrzuje

D.J. a jistě by si rád zahrál v klubu postaveném za peníze města, 4) současný ředitel Městské policie – na facebooku měl příspěvek o tom, jak před zraky lidí z projíždějících aut konal velkou potřebu (v letáku popsáno vulgárněji – pozn. soudu) vedle cesty v Bernarticích, místo aby odbočil směrem na Loučku, kde je po cca 150 m hospoda a tedy i WC. Ze Zelených: současný místostarosta – vyměnil tradiční hodnoty za rychlou politickou kariéru a vyšší mzdu.

8. Obecně lze konstatovat, že rozhodování voličů je ovlivněno celou řadou faktorů, mezi nimiž sehrává volební kampaň samotných politických stran jistě významné, nikoliv však výsadní postavení. Těmito faktory jsou např. stranická identifikace, skupinová sounáležitost a materiální zájmy, základní hodnotové a ideologické postoje, preference k současným politickým otázkám, zhodnocení aktuální situace, zhodnocení image stran a jejich lídrů, sociální zázemí apod. Z povahy věci je přitom zřejmé, že volební kampaně mají skutečný vliv pouze na určitou skupinu voličů, především tzv. nerozhodnuté, příp. fluktuující, zatímco naopak stabilní voliči politických stran jsou vůči jakékoliv kampani v podstatě imunní (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 7. 2008 č. j. Vol 40/2006-38).

Sluší se v této věci připomenout závěry přijaté v nálezu Ústavního soudu ČR ze dne 26. 1. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 73/04, dle kterých „...Pokud jde o obsah volební kampaně jsou voličům často velmi emocionální a vyostřenou formou předkládány argumenty, které mají ovlivnit jejich volební chování a rozhodnutí, koho budou volit. Smyslem volební kampaně v pluralitní demokracii však je nepochybně také to, aby byly posouzeny i ty nejkontroverznější otázky programu politických stran a kandidátů obecně, tak i jejich osobních vlastností a způsobilosti zastávat volenou veřejnou funkci. Jen v takovém případě budou moci voliči rozhodovat se znalostí věci a jen tak může být naplněna ústavní zásada, podle které je lid zdrojem veškeré státní moci. Pokud volební zákon [tj. zákon č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky – pozn. krajského soudu] hovoří o požadavku čestného a poctivého vedení volební kampaně, má tím na mysli to, co se dříve označovalo jako čistota voleb (srov. § 56 odst. 1 zákona č. 75/1919 Sb., řád volební v obcích republiky Československé). Nelze však tyto pojmy vykládat z hlediska soukromého práva a obecné morálky, neboť jde o jejich použití v podmínkách volební kampaně, která není ničím jiným než bojem o hlasy voličů. Jeho negativní projevy lze regulovat, nelze je však zákonem vyloučit. Chybějící účinná ochrana průběhu voleb ve volebním zákonu povede vždy ke snaze řešit takové spory cestou volebních stížností. Ochrana osobnostních práv však v tomto řízení může plnit jen pomocnou úlohu z hlediska zajištění a dodržování pravidel řádného průběhu volební kampaně.“

9. Jinými slovy, skutečnost, že v rámci soutěže politických subjektů v demokratických volbách užije některý z nich proti jinému ne zcela čestnou formu kampaně, ještě sama o sobě neznámá, že se jedná o volební vadu, která může sama o sobě ovlivnit výsledky voleb a tudíž, že má místo v přezkumu voleb soudem. Nelze připustit, aby se soudy při přezkumu voleb do zastupitelských orgánů zabývaly skutečnostmi spíše osobní, resp. osobnostní povahy, bez přesahu do výsledků volební soutěže. Není možné a priori dovodit jen „z povahy věci“ ovlivnění rozhodnutí všech potencionálních voličů způsobem vedení volební kampaně, resp. jejím obsahem; naopak, je zapotřebí zásadně počítat se svobodnou vůlí každého voliče, odvisle od všech skutečností, majících na jeho konečné rozhodnutí vliv. Pouze zcela výjimečné, markantní a excesivní porušení volební procedury mohou vést k úvahám o platnosti voleb (viz výše, bod 6. tohoto usnesení).

Shodu s prvopisem potvrzuje

13/2018

10. V dané věci soud především neshledal, že by se předložený leták nějak významně lišil od obdobných tiskovin ve volebních kampaních. Jeho převážná část je dokonce zaměřena na snadno ověřitelné a voličům nepochybně známé příklady hospodaření města v uplynulém volebním období, a ke zbylé, osobně zaměřené části lze poukázat na závěry uvedené výše v odst.8. až 10. Soud přitom nahlédnutím do výsledků voleb do Zastupitelstva města Nový Jičín (www.volby.cz) zjistil, že volební účast letos (5. – 6.10.2018) činila 38,93%, v roce 2014 to bylo 34,64%, v roce 2010 to bylo 39,27%, v roce 2006 to bylo 34,55%, v roce 2002 to bylo 33,25% a v roce 1998 to bylo 31,67%, jinými slovy, letošní účast voličů byla 2. nejhojnější za posledních 20 let. Letošní voličská účast v Novém Jičíně se také nijak nevymyká ani voličské účasti v rámci celého Moravskoslezského kraje (41,72%). Soud tedy uzavírá, že neshledal žádnou „nechuť voličů účastnit se samotných voleb v Novém Jičíně“. Na okraj poznamenává, že volební strana, podle navrhovatele postižená znepopulárněním v letáku (tj. ČSSD), se v těchto volbách umístila na 1. až 2. místě co do počtu mandátů (shodně po 6 mandátech pro ČSSD a ANO 2011).
11. Na základě shora uvedených skutečností krajský soud návrh podle ust. § 90 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) jako nedůvodný zamítl.
12. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z ust. § 93 odst. 4 s. ř. s., podle něhož ve věcech voleb nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

Toto usnesení nabývá právní moci vyvěšením na úřední desku soudu.

Ostrava 25. října 2018

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje